

Nova radnička omladina dolazi...

Nema sumnje da je rađanje nove radničke generacije u našim prilikama — pogotovo u ispravnom kršćanskom i papinskom duhu — teško.

No sigurno nije slučaj, — već Providnost — da se ona okuplja, organizira i počinje djelovati u doba, kada su socijalne prilike u svijetu i kod nas najnezdravije i kad je socijalna mržnja među klasama najveća.

Nije slučaj — već Providnost — da ona počinje svoj rad u času, kad se cijeli hrvatski narod sprema, da na najsvetčaniji i najdojstojniji način proslavi 1300 godišnjicu svoga pokrštenja i veza sa Namjesnikom Kristovim. Veza sa živim Kristovim tijelom i sa Naukom Kristovom. Naukom Istine, Ljubavi, Pravde. . .

Osmog prosinca pokazala je ta omladina, — svojim prvim nastupom, u jeku Jubilarne godine hrvatskog naroda — da je Kristova, sva i potpuno. Iz govora i riječi izbijala je životvorna Ljubav za njezinu radničku braću, razumijevanje za zajedničke borbe i pošteškoće, želja za suradnjom sviju staleža u obnovi okoline, staleža, društva. Crpeći snagu na izvorima Istine traži, energično i beskompromisno, pravdu za svoj zapostavljeni vrlo često i na najpodliji način izrabljivani stalež.

To je njezino obilježje. Ne donosi mir, ne donosi fraze, ne prazne parole, ni sladunjave balade i tužaljke nad svojim radničkim tegobama, već borbu za istinskom Pravdom prožetu Ljubavlju. Borbu, potkrijepljenu elanom i snagom čiste mladosti i energijom sviježnosti ideala za koje borbu vodi. Za spas svoje braće.

Sve se to osjećalo na samom meetingu, iz govora radnika i radnica, naučnika i naučnica.

Meetingu je prisustvovao i preuzv. g. dr. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, koji sa mnogo interesa i simpatija prati razvitak i rad mladih hrvatskih radnika, što se okupljaju oko Krista Radnika.

Na meetingu Kršćanskih Mladih Radnika dne 8. XII. 1940., donijete su i predane kompetentnim forumima sljedeće

REZOLUCIJE

Ispred radničke omladine Hrvatske tražimo:

1. Tražimo za naše naučnike i naučnice osam satno radno vrijeme, jer za njih je to potrebnije, što je njihov mladi organizam još nerazvijen, tražimo da se njih upotrebljava za poslove i učenje njihove struke, tražimo da se obuka šegrtskih škola udesi uključivo unutar osamsatnog vremena, a ne na večer iza

posla. Tražimo da se u poslovnicama i radionama najstrože pazi na moralnu atmosferu i da se najstrože kažnjava bilo pomoćnike, bilo poslodavce, koji svojim psovka, brutalnim postupkom, nemoralnim nagovaranjem demoraliziraju mlade naučnike, a pogotovo naučnice. Tražimo reorganizaciju posebnih socijalnih sudova, gdje će naučnici moći bez opasnosti za svoj otkaz sa sigurnošću iznijeti sva iskorišćenja, sve zlorabe, osobito moralne naravi, koje im se nanose. Tražimo najstrože kazne za sve te zlorabe, a drastične i egzemplarne kazne za sve one, koji svoj položaj poslodavca ili nadglednika upotrebljavaju, da po njem zlorabe čast mladih naučnica i radnica.

Tražimo da se za siromašne naučnike i naučnice osobito one bez roditelja, što prije, pomoću socijalnih ustanova i javne vlasti otvore jeftine menze u kojima će moći dobiti bar topli ručak i večeru, i da se što prije otvori bar nekoliko jeftinih prenoćišta za šegrtice i šegrtice dok se u što skorije vrijeme ne otvore domovi za naučnike i naučnice, koji su prijeko potrebni.

2. Nema radničkog staleža bez čestitih i brojnih radničkih obitelji, nema čestitih i brojnih obitelji bez čestitih i zdravih radničkih stanova. Stoga hrvatska radnička omladina u ime svojih roditelja i u ime svojih obitelji koje ćemo mi sutra osnovati najenergičnije zahtijevamo:

a) da vlasti smjesta poduzmu da se odmah prekine i prijestolnici Hrvatske sa sramotnom praksom po kojoj roditelji sa brojnom djecom ne mogu dobiti stan. Predlažemo u tu svrhu da grad i banovina udare posebne prireze za one kućevlasnike, koji neće da prime obitelji sa brojnom djecom na stan; da se tim kućevlasnicima povisi i električna i plin i voda i sve ostalo, a snizi radi toga onima i to osjetno, koji primaju obitelji sa brojnom djecom na stan. Da radnik uzmogne uzdržavati svoju obitelj tražimo osobito u ovim teškim prilikama da se za sve oženjene radnike uvede obiteljska plaća. Sredstva za obiteljsku plaću imaju da se namaknu iz obiteljskog fonda u koji će uplaćivati poslodavci, radnici i javna vlast. Tražimo da javna vlast namakne sredstva iz posebnog socijalnog fonga, koji neka udari posebni porez na brakove bez djece proporcionalno prema stanju njihovih dohodaka, jer je tragična činjenica da baš bogatije obitelji imaju najmanje djece; da se reorganizira porez na neoženjene isto tako proporcionalno prema njihovim dohodcima.

b) tražimo da se udari veliki najstroži porez na sve vlasnike i posjetioce barova i ostalih sličnih noćnih ustanova, te tako zvanih satnih hotela gdje se sobe i separeji izdaju na štetu javnog i obiteljskog morala.

c) da se povede najstroži postupak protiv liječnika abortera, koji tamnjenjem života budućih hrvatskih pokoljenja i razaranjem organizama Hrvatskih majki bezdušno obogaćuju sebe i sramote Hrvatski obraz; da se njih, revidirajući i stare procese, kazni ne malim zatvorom već oduzimanjem svega imetka što su ga svojim nečasnim zlorabljenjem medicine stekli i taj imetak stavi na raspolaganje socijalnog obiteljskog fonda i da im se zabrani ordiniranje u Hrvatskoj.

d) da se korupciju pri špekulaciji i nabijanju cijena kazni osobito kod velikih špekulanata ne samo izgonom ili kakvom globom, nego zaplijenom imetka u korist socijalnog obiteljskog radničkog fonda.

e) da se na sve »fine psiće« udari veliki porez proporcionalan imetku vlasnika i odsutnosti djece kod tih vlasnika.

3. Tražimo da javni život naših gradova ne demoralizira nas buduće nosioce radničke klase u Hrvatskoj i stoga zahtijevamo:

a) da grad smjesta dađe skinuti s oglasnih stupova i javnih mjesta sve sumnjive plakate i natpise, sve javno oglašavanje nemorala makar na prikriiven način.

b) da se u kinematografima u centru i na periferiji zabrane t. zv. kabarefne večeri gdje se javno pred publikom iznašaju prostački vicevi i bijedne bljutave šale koje nužno ruše moral omladine i moral obitelji.

4. Budući da je prehrana i ogrijev najvažnija stvar ove zime za hiljade radničkih obitelji; da od toga zavisi zdrav poredak, tražimo:

a) da se kroz neko vrijeme mobiliziraju sva prevozna sredstva kroz nekoliko tjedana za dovoz hrane, sistematski, pojedinim predjelima Hrvatske.

b) Drvo po sadašnjoj cijeni radnik ne može da kupi a i nema ga, stoga tražimo da se za široke radničke slojeve posebno jeftino drvo iz državnih, banovinskih i općinskih šuma i za dovoz tog drveta širokim narodnim slojevima mobiliziraju sva prevozna sredstva.

Naučnici i naučnice najbitnija i najpreča su briga Kršćanskih Mladih Radnika, jer je u njima budućnost hrvatskog radništva, jer iz njih mora postati zdravo, svijesno i Božje radničko pokoljenje.

Radničke obitelji, jer su to primarne stanice, iz kojih izlaze novi radnici i radnice, koji će biti onakovi kakav im odgoj dadnu njihove obitelji. Budu li te obitelji imale kršćanske nazore na život, svijet i na svoj rad, budu li imale povoljne materijalne uslove u svom domu, bit će i ta radnička pokoljenja kršćanska, Božja i hrvatska.

Zato bi i faktori na banovini i gradu, kojima je rezolucija upućena i predana morali o njoj voditi računa, jer pružajući povoljnije radne, stambene i prehranbene uslove, dajući pravedniji položaj naučnicima i naučnicama prema njihovim zahtjevima; pomažući i zaštićujući radničke obitelji, pomažu i štite interese cijelog radničkog staleža, — a jer je on jedan od hrvatskih staleža — i cijelog hrvatskog naroda.

Draganić M., radnik